

รายงานการประชุม
คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสถิติ
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

วันพุธที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๓๐ น.
ณ ห้องประชุม ๔๐๑ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ผู้มาประชุม

๑.	ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.คุณหญิงสุชาติดา กิระนันท์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒.	นายภูษพงศ์ โนนไธสง ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ	ประธานอนุกรรมการ
๓.	นางสาววันเพ็ญ พูลวงษ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ	รองประธานอนุกรรมการ
๔.	รศ.ดร.สรชัย พิศาลบุตร	อนุกรรมการ
๕.	นายอาคม ศาณศิลป์ นักวิชาการศึกษานโยบายการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๖.	นางสาวนันทพร เมธาคณวุฒิ นักวิจัยอาวุโส สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย	อนุกรรมการ
๗.	นางสมศจี ศึกษมัต ผู้อำนวยการอาวุโสฝ่ายสถิติและจัดการข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๘.	นางศิวลี ทิวสังวาลย์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๙.	นางพรพรรณ เห็นสว่าง รศ.ผชช.ด้านระบบข้อมูลสถิติการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการ
๑๐.	นายปิยะ สาชาติ ผู้อำนวยการส่วนระบบสถิติการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	อนุกรรมการ
๑๑.	นายศักดิ์ชัย สินโสมนัส นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
๑๒.	นายเอกราช โชติปกรณ์กุล ผู้อำนวยการฝ่ายเศรษฐกิจและวิชาการ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑๓.	นางสาวสุภาพร อรุณรักษ์สมบัติ ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศยุทธศาสตร์ภาครัฐ สำนักงานสถิติแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑๔.	นางหทัยชนก พรระคเจริญ ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการระบบสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ	อนุกรรมการ และเลขานุการ
๑๕.	นางกาญจนา ภูมาลี ผู้อำนวยการกลุ่มมาตรฐานสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖.	นางนันทลี สิริปัญญาวิทย์ รศ.ผู้อำนวยการกลุ่มประเมินคุณภาพสถิติทางการ สำนักงานสถิติแห่งชาติ	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม (ติดภารกิจ)

๑.	ดร.ไมตรี วสันตวิวงศ์	อนุกรรมการ
๒	นายวิชานัน นิเวตจินดา ผู้อำนวยการกองดัชนีเศรษฐกิจการค้า สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า	อนุกรรมการ
๓.	นายปรัชญา สมะลาภา รองประธานกรรมการหอการค้าไทย หอการค้าไทย	อนุกรรมการ
๔.	รศ.ดร.รศรินทร์ เกรย์ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล	อนุกรรมการ
๕.	ดร.มนทกานต์ นิยมามี นักวิจัย AR-๕ สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๖.	หัวหน้ากลุ่มข้อมูลทรัพยากรและมาตรฐานรหัสสุขภาพ ¹ กระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๗.	ผู้แทนสำนักส่งเสริมและพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์	อนุกรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

๑.	นายสมาน ฉินยีนยง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
----	------------------	----------------------------------

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

๒.	นายวิสุทธิ ภารุตเสถียร	เจ้าหน้าที่ฝ่ายเศรษฐกิจและวิชาการ
----	------------------------	-----------------------------------

หอการค้าไทย

๓.	นางสาวชลธิชา บุญกุล	เจ้าหน้าที่เศรษฐกิจและศูนย์ข้อมูล
๔.	นางสาววัลวิภา ตะนะ	เจ้าหน้าที่เศรษฐกิจและศูนย์ข้อมูล

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

๕.	นางอุษณี ไชยานนท์	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านการบูรณาการข้อมูลสถิติและสารสนเทศภาครัฐ
๖.	นางสาวบงกช วิบูลย์ธนานันต์	ผู้อำนวยการกองนโยบายและวิชาการสถิติ
๗.	นางอรพรรณ สุทธางกูร	ผู้อำนวยการกองสถิติพยากรณ์
๘.	นางปัทมา อมรสิริสมบูรณ์	ผู้อำนวยการกองสถิติสังคม
๙.	นางสาวสุพิชชา วุฒิชชาติวานิช	ร.ก.ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน
๑๐.	นางอุมภาพร ดีบุกค้ำ	ผู้อำนวยการกลุ่มประสานสถิติด้านภารกิจ
๑๑.	นางกัญญาวิณัฏ์ สร้อยแก้ว	นักวิชาการสถิติชำนาญการ
๑๒.	นางสาวศิริพร แก้วโชติช่วงกุล	นักวิชาการสถิติชำนาญการ
๑๓.	นางสาวอัยรดา พบพิทักษ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๑๔.	นายอาทิตย์ กระจ่อมแก้ว	นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ
๑๕.	นางสาวนริศรา จันทเพชร	นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ
๑๖.	นายวีระวัฒน์ ดาริชาติ	นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ
๑๗.	นางสาวชนาธิป ราชวัฒน์	นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ
๑๘.	นางสาวสุภาพร แม่นปิ่น	นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ

¹ ผู้ไม่มาประชุมลำดับที่ ๖ และ ๗ ปัจจุบันไม่มีหน่วยงานดังกล่าวแล้วเนื่องจากการปรับโครงสร้างองค์กร อยู่ระหว่างรอการปรับรายชื่อคณะกรรมการฯ อีกครั้งในการประชุมคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน

๑๙. นางสาวหทัยา ขอสันติวิวัฒน์ นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ
 ๒๐. นางสาวอัจฉราพร วงศ์พันธ์ นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ
 ๒๑. นางสาวอัมภารวรรณ ชัยประดิษฐ์ นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ
 ๒๒. นายอดิศักดิ์ คำพลงาม นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

นายภูซพงศ์ โนดไธสง ประธานอนุกรรมการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า บทบาทภารกิจของสำนักงานสถิติแห่งชาติในภาพรวมมีอยู่ ๓ ประการด้วยกัน คือ ๑) ผลิตสถิติและสารสนเทศ ๒) บริการสถิติและสารสนเทศ และ ๓) บริหารจัดการระบบสถิติ ซึ่งการบริหารจัดการระบบสถิติของประเทศไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากประเทศไทยนั้นมีระบบสถิติแบบกระจายงาน กล่าวคือ หน่วยงานภาครัฐแต่ละหน่วยงานมีการจัดเก็บข้อมูลเองตามวัตถุประสงค์หรือตามนโยบายของหน่วยงาน ซึ่งอาจมีค่านิยม ตัวแปร หรือการจัดจำแนกที่แตกต่างกัน ทำให้ไม่สามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้ ดังนั้นจึงจัดตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสถิติขึ้น เพื่อช่วยเสนอแนะ พิจารณาและส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานสถิติของประเทศ เพื่อให้ข้อมูลจากหน่วยงานผลิตสถิติต่างๆ สามารถแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลร่วมกันได้ สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจแก้ปัญหา หรือตอบโจทย์ตัวชี้วัดต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องเพื่อทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒.๑ กลไกการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสถิติทางการ

นางหทัยชนก พรรคเจริญ อนุกรรมการและเลขานุการ ชี้แจงให้ที่ประชุมทราบว่าในอดีตได้มีการตั้งคณะอนุกรรมการกำหนดมาตรฐานสถิติซึ่งมีการประชุมไปแล้ว ๑ ครั้ง แต่ในปัจจุบันได้ปรับเป็นคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสถิติ ด้วยเหตุผลหลัก ๓ ประการคือ ๑) ปรับองค์คณะอนุกรรมการฯ ให้เล็กลง ๒) เพิ่มอำนาจหน้าที่ให้ครอบคลุมการพัฒนาคุณภาพสถิติทางการ และ ๓) เน้น Demand Driven มากขึ้นคือ มีผู้ใช้ข้อมูลหลักเข้าร่วมมากขึ้น

ดังนั้น จึงได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสถิติขึ้น เมื่อวันที่ ๗ พ.ค. ๒๕๕๘ โดยมีองค์ประกอบ ๒๓ ท่าน มีผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นประธาน ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.คุณหญิงสุชาติา กิระนันท์ เป็นที่ปรึกษา และมีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ มาตรฐานสถิติ และคุณภาพสถิติ รวมถึงนักวิจัย และผู้ใช้ข้อมูลสถิติ โดยมีอำนาจหน้าที่สำคัญคือ กำหนดนโยบายด้านบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานสถิติ พิจารณามาตรฐานสถิติที่สำคัญในการบูรณาการสถิติทางการ พิจารณาแนวทาง วิธีการและเครื่องมือในการจัดการคุณภาพสถิติทางการ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานสถิติ

ระเบียบวาระที่ ๒.๒ แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๘)

นางกาญจนา ภูมาลี อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ชี้แจงให้ที่ประชุมทราบว่า เนื่องด้วยระบบสถิติของประเทศไทย เป็นระบบกระจายงาน กล่าวคือมี สสช. เป็นหน่วยงานหลักในการผลิตสถิติด้วยการทำสำมะโนและสำรวจ และมีหน่วยงานภาครัฐอีกเป็นจำนวนมากผลิตสถิติจากการปฏิบัติงาน จากทะเบียนและจากความต้องการเฉพาะของหน่วยงาน จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ต้องมีการ “บริหารจัดการระบบสถิติของประเทศ” ดังนั้น พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงได้เพิ่มบทบาทสำคัญของสำนักงานสถิติแห่งชาติเพื่อทำ

หน้าที่เป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการบริหารจัดการระบบสถิติของประเทศ โดยมีแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๘ เป็นแผนแม่บทฉบับแรก ประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์ คือ ๑) บริหารจัดการระบบสถิติอย่างมีประสิทธิภาพ ๒) พัฒนาข้อมูลสถิติให้มีมาตรฐาน และ ๓) ให้บริการข้อมูลสถิติอย่างทั่วถึง โดยมีกลไกการขับเคลื่อนแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ดังภาพ

ผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๘

ข้อมูลสถิติที่ผลิตจากหน่วยงานด้วยวิธีการต่าง ๆ ผ่านกลไกการคัดเลือกรายการสถิติทางการได้เป็นรายการสถิติทางการทั้งในระดับภารกิจและระดับพื้นที่กว่า ๑๐,๐๐๐ รายการ และพัฒนาระบบต้นแบบเพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนข้อมูลสถิติทางการ โดยอ้างอิงตามมาตรฐานสากล SDMX (Statistical Data and Metadata eXchange) รวมถึงการพัฒนากรอบในการดำเนินงานคุณภาพและมาตรฐานสถิติ

กรอบการพัฒนาคุณภาพสถิติที่สำคัญคือ แผนพัฒนาการจัดการคุณภาพสถิติทางการประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑ และหลักปฏิบัติเพื่อการจัดการคุณภาพสถิติทางการประเทศไทย (Thailand Code of Practice) และตัวชี้วัดคุณภาพสถิติทางการ ส่วนกรอบการพัฒนามาตรฐานสถิติที่สำคัญคือ แผนพัฒนามาตรฐานสถิติประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑ และกรอบการดำเนินงานมาตรฐานสถิติ (กระบวนการผลิตสถิติ แนวคิดการผลิตสถิติ และการเผยแพร่สถิติ) โดยแผนพัฒนาการจัดการคุณภาพสถิติทางการและแผนพัฒนามาตรฐานสถิติประเทศไทย ได้ถูกนำมาพัฒนาเป็นแผนปฏิบัติ (Action Plan) คุณภาพและมาตรฐานสถิติประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔ ภายใต้แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยฉบับที่ ๒ ต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒.๓ แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)

นางกาญจนา ภูมาลี อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ชี้แจงให้ที่ประชุมทราบว่าแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) เน้นการส่งเสริมการใช้ข้อมูลสถิติเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารในระดับต่าง ๆ โดยมียุทธศาสตร์ ๕ ยุทธศาสตร์ คือ ๑) พัฒนาระบบสถิติ ๒) พัฒนา

การบูรณาการสถิติ ๓) พัฒนาคุณภาพสถิติให้ได้มาตรฐานสากล ๔) พัฒนาการให้บริการสถิติ ๕) พัฒนาสมรรถนะบุคลากรสถิติ

ผลการดำเนินงานที่สำคัญในยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาคุณภาพสถิติให้ได้มาตรฐานสากล

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดทำร่างมาตรฐานสถิติและประชุมคณะทำงานใน สสช. เพื่อพิจารณาและกลั่นกรองก่อน เช่น หลักการพื้นฐานสถิติทางการ นโยบายด้านมาตรฐานสถิติ มาตรฐานแนวคิดการผลิตสถิติ (เพศ อายุ ประเทศ สถานภาพการทำงาน และอุตสาหกรรม คำนายามเมืองและชนบท) มาตรฐานกระบวนการผลิตสถิติตามมาตรฐาน GSBPM มาตรฐานการนำเสนอสัญลักษณ์ในตารางสถิติ เป็นต้น

ในกรณีที่เป็นมาตรฐานและคุณภาพสถิติทั่วไปที่ใช้ร่วมกันหลายหน่วยงาน สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดประชุมหารือรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เป็นคณะอนุกรรมการรายสาขา ๒๑ สาขา มีร่างที่พิจารณาแล้วเสร็จ ได้แก่ เพศ อายุ ประเทศ สถานภาพการทำงาน และอุตสาหกรรม แต่ในกรณีของมาตรฐานและคุณภาพสถิติที่เป็นเรื่องเฉพาะด้าน จะจัดประชุมเพื่อหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีการดำเนินการไปแล้ว ๓ เรื่องคือ

- ประชุมการบูรณาการมาตรฐานสถิติประเทศไทย : การจัดประเภทผลิตภัณฑ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้การจัดจำแนกผลิตภัณฑ์
- ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดค่านายามเมืองและชนบทของประเทศไทย
- ประชุมหารือเพื่อกำหนดแนวทางการจัดทำระบบบัญชีเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม (The System of Environment-Economic Account: SEEA)

มติที่ประชุม   รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๓   เรื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๓.๑   หลักการพื้นฐานสถิติทางการ และแนวทางการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการ

นางหทัยชนก พรรคเจริญ อนุกรรมการและเลขานุการ ชี้แจงให้ที่ประชุมทราบว่ากรอบในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสถิติคือ หลักการพื้นฐานสถิติทางการ (The Fundamental Principles of Official Statistics: FPOS) ซึ่งเป็นกรอบนโยบายการดำเนินงานเพื่อให้ได้สถิติทางการที่ดี โดยเป็นหลักให้นักสถิติยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ ช่วยผู้ที่ตอบแบบสอบถามมั่นใจได้ว่าข้อมูลที่ได้นำไปใช้ในทางสถิติเท่านั้น ผู้ใช้ข้อมูลสามารถไว้วางใจได้ว่าข้อมูลผลิตอย่างมีคุณภาพ และผู้มีอำนาจตัดสินใจสามารถตัดสินใจด้วยข้อมูลที่เป็นกลาง ซึ่งหลักการพื้นฐานสถิติทางการมี ๑๐ หลักการ คือ

- หลักการที่ ๑   ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ มีความเป็นกลาง และเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม
- หลักการที่ ๒   ผลิตตามมาตรฐานวิชาชีพ หลักวิชาการ และจรรยาบรรณวิชาชีพ
- หลักการที่ ๓   เผยแพร่อย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้
- หลักการที่ ๔   ป้องกันการใช้อย่างไม่ถูกต้อง
- หลักการที่ ๕   เลือกแหล่งข้อมูลที่เหมาะสม
- หลักการที่ ๖   รักษาข้อมูลเป็นความลับโดยเคร่งครัด
- หลักการที่ ๗   เผยแพร่กฎหมายเกี่ยวกับระบบสถิติ
- หลักการที่ ๘   ประสานความร่วมมือภายในประเทศ
- หลักการที่ ๙   ใช้มาตรฐานสากล
- หลักการที่ ๑๐   พัฒนาระบบสถิติผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ

ดังนั้น การพัฒนาสถิติทางการตามแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยคือ ยึดหลักการพื้นฐานสถิติทางการตามมาตรฐาน UN และได้ถอดหลักการพื้นฐานสถิติทางการเป็นหลักปฏิบัติเพื่อการจัดการคุณภาพสถิติทางการประเทศไทย (Thailand Code of Practice: TCoP) เพื่อให้เห็นภาพในเชิงปฏิบัติและการวัดคุณภาพมากขึ้น สำหรับแนวทางการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการหรือวิธีการที่หน่วยสถิติจะนำหลักการพื้นฐานไปปฏิบัติตามแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ

- Legal เป็นสิ่งที่กำหนดไว้/ระบุไว้ให้หน่วยสถิติต่างๆ ปฏิบัติตาม เช่น พรบ. สถิติ
- Policy / Framework เป็นนโยบาย/กรอบการดำเนินงานที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยสถิตินำไปดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ เช่น นโยบายรักษาความลับข้อมูล นโยบายด้านมาตรฐานสถิติในการผลิตสถิติทางการ
- Protocol / Best practice เปรียบเสมือนเครื่องมือ (tool) ที่ต้องนำไปใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เช่น คู่มือ / แนวปฏิบัติการรักษาความลับ

คณะอนุกรรมการฯ มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

- หลักการที่ ๑ ตรงความต้องการของผู้ใช้ มีความเป็นกลาง และเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม
  - ความต้องการของผู้ใช้ไม่เพียงแต่พิจารณาเฉพาะข้อมูลแต่ต้องคำนึงถึงสารสนเทศด้วย จึงควรมีการสำรวจความต้องการใช้สารสนเทศของผู้ใช้ และให้ความสำคัญกับการนำข้อมูลไปใช้เพื่อประมวลเป็นสารสนเทศว่าผู้ใช้ข้อมูลมีความรู้ที่จะนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้องหรือไม่
  - ควรจัดทำมาตรฐานการจัดจำแนกสถิติให้ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้ โดยให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์ในประเทศเป็นหลัก เช่น การจัดจำแนกเพศตามเพศสภาพ หรือช่วงอายุตามความต้องการของผู้ใช้ โดยยังคงสามารถเปรียบเทียบกับระดับสากลได้
  - คำว่า “เท่าเทียม” อาจทำได้ยากขึ้นอยู่กับช่องทางการเผยแพร่ และกลุ่มผู้ใช้
- หลักการที่ ๕ เลือกแหล่งข้อมูลที่เหมาะสม
  - กระบวนการเลือกตัวแทนของประชากรหรือตัวอย่างควรจัดทำด้วยวิธีการที่เหมาะสม โดยเฉพาะข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ซึ่งหากเลือกตัวอย่างโดยใช้ข้อมูลทะเบียนซึ่งไม่ Update ทำให้ได้ตัวอย่างที่ไม่ใช่ตัวแทนของประชากรที่ดี ส่งผลให้ข้อมูลที่ได้ไม่ถูกต้อง
  - ควรเชื่อมโยงข้อมูลจากงานทะเบียนกับการสำรวจ และสำรวจเพิ่มเติมในส่วนที่ข้อมูลยังไม่ครบหรือไม่ Update โดยใช้ Small sample survey เพื่อเกิดความคุ้มค่าในการเก็บข้อมูล ลดภาระการสำมะโนและการสำรวจโดยใช้ตัวอย่างขนาดใหญ่ (Large sample survey) ทั้งนี้ควรพิจารณาถึงความทันสมัยของข้อมูลงานทะเบียนด้วย
- เมื่อมีการประกาศให้หน่วยงานปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการ ควรกำหนดวิธีการที่หน่วยสถิตินำไปปฏิบัติในการจัดทำข้อมูลให้ถูกต้องตามหลักการ เช่น มีการกำหนดช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานให้ชัดเจนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัย เป็นต้น
- ควรเน้นเรื่องความทันสมัยของข้อมูล เนื่องจากปัจจุบันความรวดเร็วในการได้มาซึ่งข้อมูลเป็นเรื่องสำคัญ

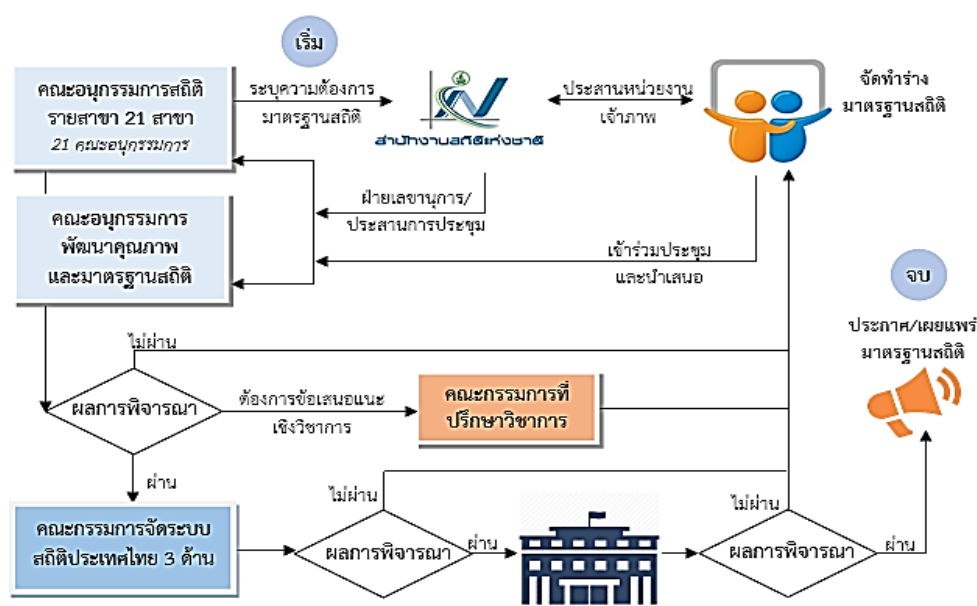
มติที่ประชุม

เห็นชอบหลักการพื้นฐานสถิติทางการ และแนวทางการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการ โดยให้ปรับเนื้อหาตามข้อเสนอแนะและให้มีความเป็นวิชาการน้อยลง เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและปฏิบัติได้

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ นโยบายด้านมาตรฐานสถิติในการผลิตสถิติทางการเพื่อให้สามารถบูรณาการและใช้ประโยชน์ร่วมกัน

การจัดทำนโยบายด้านมาตรฐานสถิติในการผลิตสถิติทางการเพื่อให้สามารถบูรณาการและใช้ประโยชน์ร่วมกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยสถิติเข้าใจ เห็นความสำคัญและนำเอานโยบายด้านมาตรฐานสถิติไปใช้ในการผลิตสถิติทางการ ซึ่งจะทำให้สถิติทางการสามารถบูรณาการและใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ เกิดความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากรในการผลิตสถิติ โดยมาตรฐานสถิติ หมายถึง ข้อกำหนดหรือแนวทางที่ตกลงร่วมกันในการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศทั้งจากการสำรวจและจากการบริหารงานในการผลิตสถิติเรื่องต่างๆ ที่ช่วยให้สามารถบูรณาการทั้งข้อมูลต่างช่วงเวลาและต่างแหล่งข้อมูลได้

กลไกและกระบวนการจัดทำมาตรฐานสถิติ

นโยบายด้านมาตรฐานสถิติในการผลิตสถิติทางการเพื่อให้สามารถบูรณาการและใช้ประโยชน์ร่วมกัน ประกอบด้วย ๖ ข้อ สรุปได้ดังนี้

๑. ระบบสถิติต้องวางแนวทางให้ข้อมูลเกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดผ่านการบูรณาการข้อมูล
๒. กรอบรายชื่อย่อกลาง คำนิยาม และการจัดจำแนกสถิติต้องได้รับการสนับสนุนให้มีการจัดทำและนำไปใช้ในการผลิตสถิติ
๓. ให้ความสำคัญกับข้อมูลจากการบริหารงาน (Administrative data) ที่จัดทำขึ้นเป็นสถิติทางการ และสนับสนุนให้หน่วยงานที่ผลิตสถิติจากการบริหารงานมีการออกแบบและเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทางสถิติด้วย
๔. ทุกหน่วยสถิติควรใช้การแบ่งพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ในวัตถุประสงค์เชิงสถิติตามมาตรฐานที่กำหนด
๕. สนับสนุนให้หน่วยสถิติใช้มาตรฐานและแนวทางการผลิตสถิติที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล
๖. หน่วยสถิติต้องอธิบายเหตุผลในกรณีที่ไม่ได้ใช้กรอบการดำเนินงาน แนวทาง หรือมาตรฐานสถิติในการผลิตสถิติทางการ ซึ่งมาตรฐานในที่นี้เป็นได้ทั้งมาตรฐานระดับสากล ระดับภูมิภาค หรือระดับประเทศ

คณะกรรมการฯ มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

- การผลิตสถิติภายในหน่วยงานหรือกรมควรมีการบูรณาการมาตรฐานสถิติภายในหน่วยงานเดียวกันก่อน

- การจะสนับสนุนหน่วยงานอื่นๆ ให้สามารถจัดทำและบริการข้อมูลสถิติได้ จำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความเข้าใจและสามารถใช้มาตรฐานสถิติได้อย่างถูกต้อง
- เสนอให้ใช้คำว่า “หน่วยสถิติทางการ” แทนคำว่า “หน่วยสถิติ” ซึ่งในแต่ละหน่วยงานควรมีหน่วยสถิติทางการ ๑ หน่วยเพื่อดูแลในเรื่องนี้โดยเฉพาะ
- ในการเผยแพร่ข้อมูลสถิติทางการจากหน่วยสถิติ ควรมีการรับรองข้อมูลอย่างเป็นทางการจากหน่วยสถิติ

มติที่ประชุม เห็นชอบนโยบายด้านมาตรฐานสถิติในการผลิตสถิติทางการเพื่อให้สามารถบูรณาการและใช้ประโยชน์ร่วมกัน

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ มาตรฐานการผลิตสถิติ : เพศ

นางกาญจนา ภูมาลี อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ชี้แจงให้ที่ประชุมทราบว่า เพศเป็นตัวแปรพื้นฐานในการกำหนดคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ และนำเสนอข้อมูลให้เห็นถึงความแตกต่างในเชิงเปรียบเทียบสถานการณ์ระหว่างเพศในแง่มุมต่างๆ เช่น ติดตามการพัฒนาความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย การสร้างความเป็นธรรมในสังคม การไม่เลือกปฏิบัติต่อเพศ โดยเพศ (Sex) หมายถึง เพศที่เกิดตามธรรมชาติที่เป็นลักษณะทางกายภาพที่ถูกกำหนดจากชีววิทยา ซึ่งในการจัดทำร่างอ้างอิงรหัสการจัดจำแนกจากมาตรฐานสากล International Standard ISO/IEC5218 - Codes for the representation of human sexes ขององค์การมาตรฐานสากล (ISO)

ที่ผ่านมาสำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดประชุมนำเสนอและรับฟังความคิดเห็นที่มีต่อร่างมาตรฐานการผลิตสถิติ : เพศ กับหน่วยงานที่เป็นฝ่ายเลขานุการ คณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา ๒๑ สาขา โดยที่ประชุมเห็นชอบมาตรฐานการผลิตสถิติ : เพศ และเห็นควรให้จัดทำมาตรฐานเพศสภาพ (Gender) ด้วย จึงขอให้สำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นเจ้าภาพในการจัดทำ แต่เนื่องจากยังไม่มีหน่วยงานในระดับสากลกำหนดมาตรฐานเพศสภาพไว้ มีเพียงบางประเทศที่จัดทำแล้ว เช่น นิวซีแลนด์ แคนาดา ดังนั้นในกระบวนการจัดทำต้องผ่านกระบวนการรับฟังข้อคิดเห็นและการยอมรับจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ เนื่องจากเป็นเรื่องละเอียดอ่อน

สำนักงานสถิติแห่งชาติจึงได้หารือร่วมกับสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน โดยเบื้องต้นกำหนดว่าควรดำเนินงานร่วมกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีเครือข่ายในเรื่องของเพศสภาพมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างการยอมรับและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐาน

มติที่ประชุม เห็นชอบมาตรฐานการผลิตสถิติ : เพศ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

- ไม่มี

ปิดประชุม เวลา ๑๔.๓๐ น.

นางกาญจนา ภูมาลี
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้จัดรายงานการประชุม

รายงานการประชุม
คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสถิติ
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑
วันพุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
ณ ห้องประชุม ๔๐๑ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ผู้มาประชุม

๑.	ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.คุณหญิงสุชาติดา กีระนันท์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒.	นายภูษพงศ์ โนนไธสง ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ	ประธานกรรมการ
๓.	นางสาววันเพ็ญ พูลวงษ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ	รองประธานกรรมการ
๔.	รศ.ดร.สรชัย พิศาลบุตร	อนุกรรมการ
๕.	นางสาวนันทพร เมธาคณวุฒินักวิจัยอาวุโส สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย	อนุกรรมการ
๖.	นางสมศจี ศิกษมัต ผู้อำนวยการอาวุโสฝ่ายสถิติและจัดการข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๗.	นางศิวลี ทิวสังวาลย์ รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาระบบบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๘.	นางพรพรรณ เห็นสว่าง รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านระบบข้อมูลสถิติการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการ
๙.	นายศักดิ์ชัย สิ้นโสมนัส นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
๑๐.	นายวิชานัน นิวัตจินดา ผู้อำนวยการกองดัชนีเศรษฐกิจการค้า สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า	อนุกรรมการ
๑๑.	นายเอกราช โชติปกรณ์กุล ผู้อำนวยการฝ่ายเศรษฐกิจและวิชาการ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑๒.	นายปรัชญา สมะลาภา รองประธานกรรมการหอการค้าไทย	อนุกรรมการ
๑๓.	ศ.ดร.ปัทมา วาพัฒน์วงศ์ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล	อนุกรรมการ
๑๔.	ดร.มนทกานต์ ฉิมมามี นักวิจัย สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๑๕.	นางสาวสุพาพร อรุณรักษ์สมบัติ ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศยุทธศาสตร์ภาครัฐ สำนักงานสถิติแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑๖.	นางหทัยชนก พรรคเจริญ ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการระบบสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๗.	นางกาญจนา ภูมาลี ผู้อำนวยการกลุ่มมาตรฐานสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๘	นางนันทลี สิริปัญญาวิทย์ รก.ผู้อำนวยการกลุ่มประเมินคุณภาพสถิติทางการ สำนักงานสถิติแห่งชาติ	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
----	---	-----------------------------------

ผู้ไม่มาประชุม (ติดภารกิจ)

๑.	ดร.ไมตรี วสันตวิวงศ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	อนุกรรมการ
๒	นายอาคม ศาณศิลป์ นักวิชาการศึกษานโยบายการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๓.	นายปิยะ สาชาติ ผู้อำนวยการส่วนระบบสถิติการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	อนุกรรมการ
๔.	หัวหน้ากลุ่มข้อมูลทรัพยากรและมาตรฐานรหัสสุขภาพ ² กระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๕.	ผู้แทนสำนักส่งเสริมและพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์	อนุกรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

๓.	นายสมาน เงินยืนยง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
----	-------------------	----------------------------------

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

๔.	นายวิสุทธิ์ มารุตเสถียร	เจ้าหน้าที่ฝ่ายเศรษฐกิจและวิชาการ
----	-------------------------	-----------------------------------

หอการค้าไทย

๓.	นางสาววัลวิภา ตะนะ	เจ้าหน้าที่เศรษฐกิจและศูนย์ข้อมูล
๔.	นายณัฏฐพล กัณหา	เจ้าหน้าที่

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

๕.	นางสาวไพลิน ช่างภิญโญ	เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ
----	-----------------------	----------------------

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

๖.	นางสาวทิพย์เกษม เมฆจรูญ	นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
----	-------------------------	---------------------------

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

๗.	นางอุษณี ไชยานนท์	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านการบูรณาการข้อมูลสถิติและสารสนเทศภาครัฐ
๘.	นางสาวบงกช วิบูลย์ธนานันต์	ผู้อำนวยการกองนโยบายและวิชาการสถิติ
๙.	นางสาวมาลิดา ปานทวีเดช	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมวิชาการสถิติ
๑๐.	นายอดิศักดิ์ คำพลงาม	นักวิชาการสถิติชำนาญการ
๑๑.	นายอาทิตย์ กระจ่อมแก้ว	นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ
๑๒.	นางสาวนริศรา จั่นเพชร	นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ
๑๓.	นายวีระวัฒน์ ดาริชาติ	นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ
๑๔.	นางสาวชนาธิป ราชวัฒน์	นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ
๑๕.	นางสาวสุภาพร แม่นปิ่น	นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ
๑๖.	นางสาวทัทยา ขอสันติวิวัฒน์	นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ
๑๗.	นางสาวอัจฉราพร วงศ์พันธุ์	นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ
๑๘.	นายเสมา วิมุกตะลพ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

² ผู้ไม่มาประชุมลำดับที่ ๔ และ ๕ ปัจจุบันไม่มีหน่วยงานดังกล่าวแล้วเนื่องจากการปรับโครงสร้างองค์กร อยู่ระหว่างรอการปรับรายชื่อคณะอนุกรรมการฯ อีกครั้งในการประชุมคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น.

นายภูษพงศ์ โนดไธสง (ประธานอนุกรรมการ) กล่าวเปิดประชุม และดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุมดังต่อไปนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๑

นางหทัยชนก พรอคเจริญ อนุกรรมการและเลขานุการ ชี้แจงที่ประชุมว่าฝ่ายเลขาฯ ได้แจ้งเวียนรายงานการประชุมให้คณะอนุกรรมการฯ เพื่อตรวจสอบและรับรองรายงานการประชุม ซึ่งมีคณะอนุกรรมการขอแก้ไขมา ๑ ท่าน โดยฝ่ายเลขาฯ ได้แก้ไขให้เรียบร้อยแล้วจึงขอรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ พร้อมทั้งสรุปผลการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ให้ที่ประชุมได้รับทราบ

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ตามที่ได้แก้ไขแล้ว

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ ร่างมาตรฐานการผลิตสถิติ : อายุ

อายุ เป็นตัวแปรสำคัญที่ใช้กำหนดคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ของประชากร เป็นข้อมูลบุคคลที่มีการเก็บรวบรวมและนำเสนอรายงานบ่อยครั้งที่สุด ถึงแม้ว่าจะมีการใช้ข้อมูลอายุอย่างกว้างขวาง แต่การเปรียบเทียบข้อมูลเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เนื่องจากในการนำเสนอมีการจัดกลุ่มอายุที่แตกต่างกัน ร่างมาตรฐานอายุนี้จัดทำขึ้นโดยอ้างอิงรหัสการจัดจำแนกจาก Provisional guidelines on standard international age classification, UN ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้คือ

- มาตรฐานการเก็บรวบรวมข้อมูลอายุ ควรกำหนดให้มีแบบเดียวคือ เก็บข้อมูลด้วย “วัน เดือน ปีเกิด” แทนการเก็บข้อมูลด้วยอายุหรือช่วงอายุ เพื่อลดต้นทุนให้ทุกหน่วยงานเก็บข้อมูลด้วย “วัน เดือน ปีเกิด” เนื่องจากเป็นการเก็บรวบรวมที่สามารถนำมาประมวลผลเป็นอายุได้อย่างถูกต้องและแม่นยำที่สุด รวมถึงสามารถนำมาวิเคราะห์และนำเสนอเพื่อใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้หลากหลายรูปแบบตามความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งปัจจุบันจะเห็นได้ว่าหลายหน่วยงานมีการเก็บข้อมูลวันเดือนปีเกิดมากขึ้น ส่วนที่ให้จัดเก็บแบบรายปี, ๕ ปี, ๑๐ ปี, และ ๒๐ ปี ให้นำไปใช้ในส่วนมาตรฐานการนำเสนอข้อมูลสถิติ
- เนื่องด้วยมาตรฐานการเก็บรวบรวมข้อมูลอายุกำหนดให้เก็บข้อมูลด้วย “วัน เดือน ปีเกิด” ดังนั้นมาตรฐานชื่อตัวแปรจึงมีเพียง AGE_01 เพื่อเก็บข้อมูลอายุเป็นจำนวนปีเต็มบริบูรณ์ที่ได้จากการประมวลผลวันเดือนปีเกิด
- การกำหนดช่วงอายุที่ใช้ในการนำเสนอเริ่มต้นด้วย ๐ ปี ซึ่งนิยามของอายุ ๐ ปี หมายถึง อายุตั้งแต่แรกเกิดมีชีพหรือ ๑ วัน จนถึงอายุ ๑๑ เดือน ๒๙ วัน
- การจัดทำมาตรฐานข้อมูล ควรพิจารณาเลือกจัดทำให้สอดคล้องกับความต้องการใช้สารสนเทศที่สำคัญและจำเป็นในการตัดสินใจ กำหนดนโยบาย หรือวางแผนต่าง ๆ ซึ่งมาตรฐานที่ได้จัดทำมาเพื่อให้พิจารณานั้นเป็นตัวแปรพื้นฐานที่สำคัญ เช่น เพศ อายุ สถานภาพการทำงาน

- ในการให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับอายุ ควรบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เช่น บูรณาการข้อมูลอายุที่มีการจัดเก็บวันเดือนปีเกิดในบัตรประชาชนอยู่แล้วของกระทรวงมหาดไทย
- ควรจัดทำคู่มือหรือวิธีการคำนวณข้อมูลที่ไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้ เนื่องจากช่วงเวลาอ้างอิงในการเก็บข้อมูลไม่ตรงกัน หรือเกิดจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐาน

มติที่ประชุม เห็นชอบ โดยให้ฝ่ายเลขาฯ แก้ไขเพิ่มเติมในประเด็นที่ที่ประชุมให้ข้อเสนอแนะ

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ ร่างมาตรฐานการผลิตสถิติ : ประเทศ

ประเทศ เป็นตัวแปรสำคัญในการจัดทำข้อมูลทั้งสถิติสังคม เศรษฐกิจ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับสากลและระดับประเทศ เพื่อดูการแบ่งเขตภูมิศาสตร์ในระดับประเทศ ระดับทวีป และการจัดกลุ่มประเทศตามกลุ่มเศรษฐกิจ โดยร่างมาตรฐานประเทศนี้จัดทำขึ้นโดยอ้างอิง Standard Country or Area Codes for Statistical Use (M49), Revision 4, UNSD และ ISO 3166 Country Codes ขององค์การมาตรฐานสากล (ISO) ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้คือ

- เนื่องจากแต่ละหน่วยงานมีการเก็บข้อมูลเอง ทำให้มีการใช้รหัสการจัดจำแนกที่หลากหลาย ส่งผลให้ข้อมูลแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงกันไม่ได้ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ควรสร้างบทบาทของการทำ Cross function interchange data โดยทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะว่าในแต่ละตัวแปรควรใช้มาตรฐานใด และให้บริการหน่วยงานที่เข้ามาแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลกัน เช่น แนะนำให้ใช้มาตรฐานรหัสการจัดจำแนกประเทศด้วยมาตรฐาน ISO 3166-1 Numeric-3 ซึ่งการจะทำบทบาทดังกล่าวได้ต้องมี record ว่าแต่ละหน่วยงานใช้มาตรฐานใดเพื่อทำการแปลงหรือเชื่อมโยงข้อมูลให้

มติที่ประชุม เห็นชอบ ร่างมาตรฐานการผลิตสถิติ : ประเทศ

ระเบียบวาระที่ ๓.๓ ร่างมาตรฐานการผลิตสถิติ : สถานภาพการทำงาน

สถานภาพการทำงาน เป็นตัวแปรสำคัญที่นำมาใช้ศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับภาวะการทำงานของบุคคล ชั่วโมงการทำงาน อาชีพ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ จำนวนคนทำงาน ต้นทุนการทำงานและข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยร่างมาตรฐานสถานภาพการทำงานนี้จัดทำขึ้นโดยอ้างอิงรหัสการจัดจำแนกจาก International Classification of Status in Employment (ICSE-93) ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้คือ

- ควรมีการอธิบายแผนผังหรือกรอบแนวคิดการจัดทำข้อมูลสถิติเกี่ยวกับการทำงานในภาพรวมก่อนเข้าสู่เนื้อหาของสถานภาพการทำงาน เพื่อให้ผู้ใช้เห็นภาพรวมและเข้าใจการจัดทำข้อมูลสถานภาพการทำงานว่าอยู่ในส่วนใดของข้อมูลการทำงาน เนื่องจาก ข้อมูลสถานภาพการทำงานจะจัดเก็บเฉพาะกลุ่ม “ผู้มีงานทำ” ไม่รวมผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน (เช่น ทำงานบ้าน เรียนหนังสือ ยังเด็กเกินไปหรือชรามาก ฯลฯ) ผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานที่รอกฤดูกาล และผู้ว่างงาน
- ในการนำเสนอมาตรฐานต่าง ๆ ควรนำเสนอมาตรฐานที่เกี่ยวข้องควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้ผู้ใช้เห็นภาพรวมและเข้าใจได้มากขึ้น เช่น มีมาตรฐานอาชีพควบคู่ไปกับมาตรฐานสถานภาพการทำงาน แต่เนื่องด้วยมาตรฐานอาชีพเป็นภารกิจกรมการ

จัดหางาน กระทรวงแรงงาน ซึ่งยังอยู่ระหว่างการจัดทำจึงยังไม่ได้นำมาเสนอให้ที่ประชุมพิจารณา

- ในปัจจุบันผู้มีงานทำอาจมีการทำงานหลายอาชีพ ดังนั้น ในการจัดทำข้อมูลควรสนับสนุนให้หน่วยงานจัดเก็บข้อมูลทั้งอาชีพหลักและอาชีพรอง และสถานภาพการทำงานหลักและสถานภาพการทำงานรองควบคู่กันไป เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนความเป็นจริงมากที่สุด
- ตรวจสอบการจัดเรียงลำดับรหัสการจัดจำแนกในเอกสารให้สอดคล้องกัน

มติที่ประชุม เห็นชอบ และให้ฝ่ายเลขาฯ แก้ไขเพิ่มเติมในประเด็นที่ที่ประชุมให้ข้อเสนอแนะ

ระเบียบวาระที่ ๓.๔ ร่างมาตรฐานการผลิตสถิติ : อุตสาหกรรม

อุตสาหกรรม เป็นตัวแปรสำคัญในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลสถิติ อุตสาหกรรมทั้งในสถิติประชากร สถิติการผลิต สถิติแรงงาน และสถิติด้านเศรษฐกิจอื่น ๆ รวมถึงการจัดทำระบบบัญชีประชาชาติ (System of National Account: SNA) เนื่องด้วยการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย (Thailand Standard Industrial Classification: TSIC) เป็นภารกิจของกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ดังนั้นสำนักงานสถิติแห่งชาติในฐานะหน่วยงานที่ดูแลมาตรฐานสถิติของประเทศจะประสานไปยังกรมการจัดหางานเพื่อขอใช้การจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทยเป็นมาตรฐานการผลิตสถิติ: อุตสาหกรรมของประเทศต่อไป โดยการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย (TSIC) นั้นจัดทำขึ้นโดยอ้างอิงมาตรฐานสากลคือ International Standard Industrial Classification of All Economic Activities: ISIC, Revision 4, UNSD เป็นหลัก ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้คือ

- เนื่องจากในปัจจุบันมีการนำ TSIC ไปใช้ในการให้รหัสประเภทอุตสาหกรรมเพื่อจัดทำฐานข้อมูลของหน่วยงานกันอย่างกว้างขวาง แต่ปัญหาที่พบคือ หน่วยธุรกิจหรือบริษัทเดียวกันที่จัดเก็บอยู่ในฐานข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ มีการให้รหัสที่แตกต่างกันเนื่องจากขึ้นอยู่กับการใช้รหัสของแต่ละหน่วยงาน ส่งผลให้สารสนเทศที่วิเคราะห์ออกมาได้ผลที่แตกต่างกัน จึงควรมีการจัดทำ Common frame คือ การมีฐานข้อมูลหน่วยธุรกิจหรือสถานประกอบการพร้อมรหัส TSIC ที่เป็นมาตรฐานเพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ มาใช้ร่วมกัน
- แก้ไขรหัส “๐๑๕๖” การเลี้ยงสัตว์ปีก เป็นรหัส “๐๑๔๖”
- เนื่องจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับน้ำมัน แบ่งได้ ๒ ส่วนคือ การผลิตน้ำมันดิบที่ได้จากการเลี้ยงโคนม อยู่ในรหัส ๐๑๔๑๑ และการผลิตนมที่ผ่านกระบวนการผลิต เช่น นมพาสเจอร์ไรส์ สเตอริไลส์ หรือยูเอสบี อยู่ในรหัส ๑๐๕๐๑ จึงควรแก้ไขคำว่า “การผลิตน้ำมันสด” ในรหัส ๑๐๕๐๑ ให้ชัดเจนและสื่อถึงนมที่ไม่ใช้น้ำมันดิบแต่เป็นนมที่ผ่านกระบวนการผลิตแล้ว เช่น การผลิตนมพร้อมดื่ม นมยูเอสบี เป็นต้น
- ควรแยกรหัส ๐๑๔๑๑ การเลี้ยงโคนมและโคเนื้อออกจากกัน เป็นรหัสสำหรับการเลี้ยงโคนม และรหัสสำหรับการเลี้ยงโคเนื้อโดยเฉพาะ

มติที่ประชุม เห็นชอบ และให้ฝ่ายเลขาฯ แก้ไขเพิ่มเติมในประเด็นที่ที่ประชุมให้ข้อเสนอแนะ สำหรับข้อเสนอในการปรับแก้คำในรหัส ๑๐๕๐๑ และการแทรกหัส ๐๑๔๑๑ ฝ่ายเลขาฯ จะนำไปประสานกับกรมการจัดหางานซึ่งเป็นหน่วยงานเจ้าของเรื่องต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)
- ไม่มี

ปิดประชุม เวลา ๑๔.๓๐ น.

นางกาญจนา ภู่มาลี
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้จัดรายงานการประชุม